

Rak dojke u Hrvatskoj i provođenje nacionalnog programa (Breast cancer in Croatia and National Screening Programme functioning)

Ariana Znaor

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Rak dojke najčešće je sijelo raka u žena u RH od kojeg obolijeva četvrtina žena novooboljelih od raka. U 2006. godini od raka dojke oboljelo je 2203 žena. S 861 umrlom ženom u 2007. rak dojke također je najčešći uzrok smrti od raka u žena u RH. Incidencija raka dojke u Hrvatskoj je u kontinuiranom porastu. Mortalitet je također u porastu premda se zadnjih godina bilježi stabilizacija trenda.

Dok su mogućnosti utjecaja na incidenciju raka dojke ograničene s obzirom da su faktori rizika uvelike povezani sa suvremenim životnim stilovima, na smanjenje mortaliteta može se utjecati organiziranim programima ranog otkrivanja.

Sukladno preporukama Vijeća Europe i znanstveno utemeljenim smjernicama, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi RH od listopada 2006. provodi Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke „Mamma“ koji obuhvaća žene u dobi 50-69 godina koje u okviru programa mogu obaviti mamografski pregled dojke svake dvije godine. Za praćenje programa zaduženo je posebno povjerenstvo MZSS, a na županijskoj razini organizaciju programa provode županijski zavodi za javno zdravstvo. Žene iz ciljane skupine na kućnu adresu dobivaju poziv s datumom, vremenom i mjestom gdje mogu obaviti mamografski pregled. Do kraja rujna 2008. godine pozvano je gotovo 587 000 žena, a u okviru programa otkriveno je više od 900 karcinoma. Drugi krug programa započet će 2009. godine.

Reference:

1. dokumentacija Državnog zavoda za statistiku
2. Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Incidencija raka u Hrvatskoj. Bilteni br. 1-30. Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb, 1983–2007 .
3. Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Incidencija raka u Hrvatskoj 2006. Bilten br. 31. Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb, 2008., u tisku
4. Recommendations of the Council of European Union (2003/878/EC)
5. Strnad M. Epidemiologija raka dojke. U: Janković S (Ur.). Mamografski probir raka dojke: Organizacija, rani rezultati i kontrola kvalitete; Split, Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu, 2008, str. 1-12.
6. Strnad M. Organizacija mamografskog probira. U: Janković S (Ur.). Mamografski probir raka dojke: Organizacija, rani rezultati i kontrola kvalitete; Split, Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu, 2008, str. 19-28.
7. Znaor A. Trendovi incidencije i mortaliteta raka dojke u svijetu i Republici Hrvatskoj. U: Janković S (Ur.). Mamografski probir raka dojke: Organizacija, rani rezultati i kontrola kvalitete; Split, Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu, 2008, str. 13-18.